

Hutbe, 07.02.2020

Âlem Bize Emanettir

(قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ) وَقَالَ سَيِّدُ الْكَوْتَيْنِ ﷺ فِي أَحْوَالِ الْأَمْوَاتِ: «الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ يَسْتَرِيحُ مِنْ نَصَبِ الدُّنْيَا وَأَدَاهَا إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ يَسْتَرِيحُ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ وَالشَّجَرُ وَالِدَوَابُّ»

Değerli Cemaat!

Hz. Sâlih Peygamber (a.s.) kavmine şöyle seslendi: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir ilahınız yok. O sizi yeryüzünden (topraktan) yarattı ve sizi oranın imarında görevli kıldı. Öyle ise ondan bağışlanma dileyin; sonra da ona tövbe edin.”¹ Bu nebevî çağrıdan günümüz için çıkaracağımız birçok ibret vardır. Sâlih (a.s.) kavmini Allah Teâlâ’ya ibadet etmeye çağırdıktan sonra, hemen peşinden onlara topraktan yaratıldıklarını hatırlatmış ve yeryüzünü imar, yani inşa, ıslah ve ihya etmekle görevli kıldıklarını vurgulamıştır. Rabbimiz ayrıca bizleri, bu vazifeyi yerine getirmediğimiz takdirde şu sözleriyle uarmaktadır: “Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın; fesat çıkarmayın.”²

Değerli Müminler!

Fesat ve bozgunculüğün ne kadar geniş manaya geldiğini şu hadîs-i şeriften öğrenebiliriz: Bir gün Hz. Peygamber Efendimiz ﷺ’in yanından bir cenaze geçti. Bunu gördüğünde “**Bu ya müsterih veya müsterahunminh’tir.**” diye buyurdu. Bunun üzerine (sahâbe-i kirâm): “Ey, Allah’ın Elçisi, müsterih nedir, müsterah nedir?” diye sordular. Peygamberimiz ﷺ buna cevaben buyurdu ki: “**Müsterih, (istirahat eden) mümin kuldur. Dünyanın yorgunluk ve eziyetinden kurtulup Allah’ın rahmetine kavuşur. (Diğeri) ise günahkâr kuldur ki, kullar, beldeler, bitkiler ve hayvanlar ondan kurtulup istirahat ederler.**”³ Bu muazzam hadîs-i şeriften dolayı bir şekilde müminin insanları, beldeleri, hayvanları ve bitkileri korumakla görevli olduğunu ve bunlara zarar vermenin “**ifsat**” anlamına geldiğini öğrenmekteyiz.

Muhterem Müminler!

Elbette ki, hiçbirimiz kasten çevreye zarar vermez. Ancak sanayileşmeden kaynaklı gelişmeler, bazı hususlarda bizleri zarar ve zulme ortak kılmaktadır. İnsanlık, ticari kârlarını arttırma gayesiyle, çevre sorunlarına yol açan bir üretim tarzını benimsemiş durumdadır. Dizginlenemeyen, bitmez ve tükenmez kazanç hırslımız, tabiatın tahrip olmasına sebep olmaktadır. Ülkeler, maddi kalkınmalarını hava

kirliliği ve küresel ısınma gibi doğal felaketler pahasına gerçekleştirmekte bir beis görmemektedirler. Modern dönemde kontrolden çıkmış olan ihtirasımızın yol açtığı felaketler, çevre sorunlarıyla da sınırlı kalmamakta, dünyayı bizimle paylaşan diğer canlılara da zarar vermektedir. Peygamber Efendimiz ﷺ buyurur ki: “**Bu dilsiz hayvanların hakkında Allah’tan korkun! Onlara, iyi bir kıvamda olduklarında binin; onları, iyi bir şekilde yetiştirilmişeler yiyin.**”⁴ Bize emanet olan hayvanları sadece et tüketimimizi karşılayan bir meta olarak görürsek, mevcut sistemi dolaylı bir şekilde desteklemiş oluruz. Sözü geçen konulara ilaveten, dikkat etmemiz gereken diğer bir husus, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki işçileri istismar ederek insan haklarını ihlal eden şirketlerden de kaçınmaktır. Bir müminasla “*yeter ki ucuz olsun*” mantığıyla bu meselelere yaklaşamaz. Ayrıca, Resûl-i Ekrem ﷺ Efendimiz; “**Hayıra çağıran (sevap bakımından) ameli işleyen kişi gibidir.**”⁵ buyurduğuna göre, çevremizdekiler bu konularda uarmamız, bizler için hayırlı bir amel olacaktır. Mesela Almanya’da her sene, takriben üç milyar tek kullanımlık bardak çöpe atılmaktadır.⁶ Önce kendimizden başlayarak, çevre bilincimizi pekiştirmek için günlük hayatımızda mümkün mertebe plastik kullanımımızı azaltalım.

Aziz Cemaat!

Ne yazık ki zikrettiğimiz hususların çoğu, Müslümanların gündeminde yer almamaktadır. Hâlbuki, yüce Mevlamız insanları yeryüzünde halife kıldığını belirterek, âlemin bize emanet olduğuna dikkat çekmiştir. Bunun bilincinde olmak, en çok da Allah’ın iradesine teslim olma azminde olan biz Müslümanlara yakışır. Rabbimiz buyurur ki: “**Yeryüzü kendine has bir sarsıntıya uğratıldığı, içindekileri dışarıya çıkarıp attığı ve insan, ‘Ona ne oluyor?’ dediği zaman, işte o gün, yer, kendi haberlerini anlatır.**”⁷ Bu ayetlerden öğrendiğimize göre, kıyamet gününde Hak Teâlâ yeryüzünü konuşuracak; o da şahit olduğu her sevabı ve her günahı dile getirecektir.

Rabbimiz, bizlere âlemin mülk olarak verilmeyip, emanet edildiğinin bilinciyle hareket etmeye ve bunun neticesinde ahireti kazanmayı nasip eylesin; dünyayı aleyhimize değil, lehimize şahit kılsın. Amin.

⁴Ebû Dâvûd, Cihâd, 47, H.No: 2548

⁵Tirmizî, İlim, 14, H.No: 2670

⁶Deutsche Umwelthilfe: www.duh.de/becherheld-problem

⁷Zilzâl suresi, 99:1-4

¹Hûd suresi, 11:61

²Ârâf suresi, 7:56; Ayrıca bkz. Ârâf suresi, 7:85

³Buhârî, Rikâk, 42, H.No: 6512; Müslim, Cenâiz, 21, H.No: 950

(قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ) وَقَالَ سَيِّدُ الْكَوْتِبِينَ ﷺ فِي أَحْوَالِ الْأُمَمَاتِ: «الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ يَسْتَرِيحُ مِنْ نَصَبِ الدُّنْيَا وَأَدَاهَا إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ. وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ يَسْتَرِيحُ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ وَالشَّجَرُ وَالذَّوَابُ»

Chers Fidèles !

Le prophète Salih (as) dit à son peuple : « **Ô mon peuple, adorez Allah. Vous n'avez point de divinité en dehors de Lui. De la terre Il vous a créés, et Il vous l'a fait peupler (et exploiter). Implorez donc Son pardon, puis repentez-vous à Lui.** ».⁸ Ces paroles prophétiques sont riches d'enseignements. En effet immédiatement après avoir appelé son peuple à adorer Allah, Salih (as) leur rappelle qu'ils furent créés de terre et qu'ils ont pour responsabilité de s'en occuper. Allah nous met en garde dans un autre verset contre toute négligence de cette responsabilité en nous avertissant de la sorte : « **Et ne semez pas la corruption sur la Terre après qu'elle a été réformée. Et invoquez-Le avec crainte et espoir, car la miséricorde d'Allah est proche des bienfaisants.** »⁹

Chers Croyants !

La turpitude et la corruption dont il est question ont un sens très large comme nous le montre l'épisode suivant de la vie de notre Prophète (sas) : Un jour alors qu'un cortège funéraire passait à côté de lui, il dit en effet à propos du défunt : « **Le voilà soit libéré soit libérateur** ». Ses compagnons lui demandèrent alors : « **Ô messager d'Allah ! Qu'est-ce donc que le libéré et le libérateur ?** ». Ce à quoi il répondit : « **Le croyant est libéré (par la mort) de la fatigue et des tracas de ce bas monde tandis que le malfaisant libère (par sa mort) les hommes, la terre, les arbres et les animaux de sa nuisance.** »¹⁰ Nous comprenons à travers ce *hadith* que le croyant a des responsabilités non seulement envers les hommes, mais également envers la terre, les animaux et les végétaux. On désigne ainsi par turpitude (*ifsad*) le fait d'aller à l'encontre de ces responsabilités.

Chers Croyants !

Bien sûr aucun de nous ne causerait volontairement du mal à notre environnement. Cependant, avec l'industrialisation à outrance du dernier siècle, nous devenons de moins en moins sensibles à l'environnement et devenons complices de sa destruction. La volonté de produire et gagner plus a poussé l'humain à adopter un mode de vie ayant des conséquences nocives pour notre planète. Notre soif inépuisable de richesse mène notre monde à sa perte. Les

états ne voient aucun problème à se développer économiquement au prix de catastrophes naturelles, de la pollution atmosphérique et du réchauffement climatique. Les nuisances causées par les désirs humains devenus incontrôlables ne se limitent pas aux problèmes environnementaux mais affectent également les autres créatures partageant ce monde avec nous. Notre Prophète (sas) nous rappelle notre responsabilité envers ces dernières en disant : « **Craignez Allah au sujet des créatures sans voix ! Utilisez-les comme montures lorsqu'elles sont en bonne santé et mangez-les après qu'elles aient été nourries convenablement** »¹¹ En considérant les animaux uniquement comme de la chair à consommer nous participons au système en place contribuant à l'extinction de certaines espèces animales. Nous devons également défendre le respect des droits de l'Homme par les multinationales exploitant les populations des pays en voie de développement. Pour cela évitons avant tout d'acheter les produits de marques faisant travailler leurs salariés dans des conditions indignes de la condition humaine. Un musulman ne peut se permettre de cautionner de tels agissements sous prétexte que cela lui revient moins cher. Comme le dit notre Prophète (sas) : « **Celui qui appelle au bien est comme celui qui réalise ce bien.** »¹². Nous devons donc inciter nos proches à être plus sensibles à ces sujets. En France, ce sont chaque année plus de 4,73 milliards de gobelets en plastique qui sont jetés. Renforçons notre conscience écologique en réduisant autant que possible notre consommation quotidienne de plastique.

Chers Fidèles !

Les sujets évoqués aujourd'hui ne figurent malheureusement pas dans les priorités des musulmans, et ce alors qu'Allah nous a donné comme responsabilité de préserver l'Univers. Se préoccuper de ces problèmes c'est avant tout se soumettre aux exigences d'Allah. Dans la sourate Az-Zalzala, Allah nous rappelle ceci : « **Quand la Terre tremblera d'un violent tremblement, et que la Terre fera sortir ses fardeaux, et que l'Homme dira: «Qu'a-t-elle ? » ce jour-là, elle contera son histoire** »¹³. Ainsi Allah nous annonce qu'Il fera parler la Terre et que cette dernière témoignera de tout ce qu'elle aura subi.

Qu'Allah nous fasse prendre conscience que cette Terre ne nous a pas été donnée comme un bien éternel mais qu'elle nous a été confiée provisoirement. Qu'Il nous permette d'utiliser les ressources de ce monde de la meilleure manière qu'il soit.

8 Sourate Hûd, 11:61

9 Sourate Al-A'râf (Les Murailles), 7:56 (cf. aussi 7:58)

10 Bukhârî, Riqâq, 42, H.No: 6512; Mouslim, Janâiz, 21, H.No: 950

11 Abû Dâwûd, Jihâd, 47, H.No: 2548

12 Tirmidhî, Ilîm, 14, H.No: 2670

13 Sourate Az-Zalzala (Le Séisme), 99:1-4